

Sygn. akt V CSK 271/20

POSTANOWIENIE

Dnia 29 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Anna Kozłowska

w sprawie z wniosku B. B. i P. B.

przy uczestnictwie T. D. S.A. w K.

o ustanowienie służebności przesyłu,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 29 stycznia 2021 r.,

na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawców

od postanowienia Sądu Okręgowego w L.

z dnia 30 stycznia 2020 r., sygn. akt II Ca (...),

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. stwierdza, że każdy z uczestników ponosi koszty związane ze swoim udziałem w sprawie.**

UZASADNIENIE

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c., Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Ta regulacja przesądza, że orzeczenie w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania zapada tylko po uprzednim dokonaniu oceny istnienia przyczyn określonych w powołanym przepisie, tylko one bowiem i ich uzasadnienie mogą być przedmiotem tzw. „przedsądu” i decydują o jego wyniku. Jednocześnie przypomnieć trzeba, że Sąd Najwyższy nie jest trzecią instancją sądową i jego rolą nie jest korygowanie ewentualnych błędów w zakresie stosowania czy wykładni prawa w każdej indywidualnej sprawie.

Skarżący we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania powołali przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. wskazując, że w sprawie występują istotne zagadnienia prawne, które ujęli w formie pytań:

1. Czy przed wejściem w życie art. 305¹ - 305⁴ k.p.c. możliwe było nabycie w drodze zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu?

2. Czy w przypadku uwzględnienia zarzutu zasiedzenia służebności gruntowej o treści odpowiadającej służebności przesyłu w toku postępowania w przedmiocie ustanowienia służebności przesyłu, sąd orzekający, stosownie do treści art. 285 § 1 i § 2 k.c., ma obowiązek ustalić treść tejże służebności oraz istnienie nieruchomości władnącej, na rzecz której taka służebność miałaby być ustanowiona, i której użyteczność miałaby dzięki temu wzrosnąć?

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wątpliwości wnioskodawcy wiążą się z problematyką, jaką Sąd Najwyższy zajmował się już wielokrotnie i orzecznictwo Sądu Najwyższego w tej materii, jak dotychczas, pozostaje jednolite, przy oczywiście pełnej świadomości, że nie zawsze jest aprobowane. Brak pełnej aprobaty nie usprawiedliwia odstępiania od wypracowanych poglądów zmierzających do pogodzenia zaszłości historycznych

z obowiązującym porządkiem prawnym. Sąd Najwyższy podtrzymuje stanowisko, że przed wejściem w życie art. 305¹ - 305⁴ k.c. było dopuszczalne nabycie w drodze zasiedzenia na rzecz przedsiębiorcy służebności odpowiadającej treści służebności przesyłu. Okres występowania na nieruchomości stanu faktycznego odpowiadającego treści służebności przesyłu przed wejściem w życie art. 305¹ - 305⁴ k.c. podlega doliczeniu do czasu posiadania wymaganego do zasiedzenia tej służebności (uchwała Sądu Najwyższego z dnia 7 października 2008 r., III CZP 89/08, Biul. SN 2008, nr 10; uchwała Sądu Najwyższego z dnia 22 maja 2013 r., III CZP 18/13, OSNC 2013, nr 12, poz. 139).

Zgodnie z art. 285 k.c. przy służebności gruntowej konieczne jest wskazanie na rzecz jakiej nieruchomości będzie przysługiwała służebność. Taki ścisły związek nie występuje w przypadku służebności przesyłu. W art. 305¹ k.c. ustawodawca wyraźnie podkreśla, że służebność przesyłu ustanawia się na rzecz przedsiębiorcy. Dla wykazania, że mamy do czynienia z taką służebnością należy wobec tego nie tyle poszukiwać związku pomiędzy określoną nieruchomością należącą do przedsiębiorcy co pomiędzy tym, czy urządzenia służące do przesyłu, które znajdują się na nieruchomości obciążonej, należą do przedsiębiorcy (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 29 listopada 2013 r., I CSK 253/13). Stwierdzenie zasiedzenia służebności gruntowej, odpowiadającej treścią służebności przesyłu, nie wymaga wyraźnego wskazania i oznaczenia w postanowieniu nieruchomości władnącej. Wystarczające jest wykazanie funkcjonalnego związku z urządzeniami wchodzącymi w skład tej samej sieci, posadowionymi na innej nieruchomości bez względu na jej umiejscowienie względem nieruchomości obciążonej (postanowienie Sądu Najwyższego z dnia 6 lutego 2013 r., V CSK 129/12).

Z uwagi na powyższe, Sąd Najwyższy odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 1 k.p.c.

jw